

BÁO CÁO

Đánh giá tác động của việc ban hành Nghị quyết Quy định nội dung, mức chi Giải thưởng Bùi Dục Tài trên địa bàn tỉnh Quảng Trị

I. XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ BẮP CẬP, TỔNG QUAN

1. Bối cảnh xây dựng chính sách

Quảng Trị là một tỉnh có truyền thống hiếu học và học giỏi. Truyền thống đó được hun đúc qua bề dày lịch sử, được khẳng định và ghi nhận qua thời gian, trở thành niềm tự hào của mỗi con người Quảng Trị. Cách đây 500 năm, Quảng Trị là vùng đất của Châu Hóa “Châu Hóa ta tiếp liền với xứ Quảng, đất đai hẻo lánh, phong tục chất phác, cư dân thưa thớt” nhưng có một người đã làm rạng danh Quảng Trị đó là Bùi Dục Tài, ông sinh năm Đinh Dậu (1477), mất năm Mậu Dần (1518) trong một gia đình thân bản tại làng Câu Nhi, xã Hải Tân, huyện Hải Lăng. Lớn lên ở vùng quê nghèo hệ thống giáo dục còn sơ sài, điều kiện học hành hết sức khó khăn, nhưng với ý chí mãnh liệt hơn 10 năm theo đuổi đèn sách vượt qua 3 kỳ thi: thi Hương, thi Hội, thi Đình một cách viên mãn để vinh hạnh nhận “Đệ nhị giáp tiến sĩ” được “Sắc tứ vinh quy” khắc tên vào bia đá ở Văn Miếu và được phong trật hàm thất phẩm. Noi gương ông Bùi Dục Tài là tấm gương “sớm nêu sĩ vọng, đột phá khai khoa” là ngọn cờ đầu về học hành đỗ đạt không chỉ đem lại vẻ vang cho quê hương Quảng Trị chúng ta mà còn cho “toàn xứ đặng trong”; hậu duệ tiếp nối đã vượt qua khó khăn, dù mài kinh sử, thành đạt trong sự nghiệp học hành.

Phát huy truyền thống hiếu học của cha ông, trong sự nghiệp cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng, các thế hệ con em Quảng Trị đã tô đẹp Non Mai Sông Hãn bằng ý chí học tập, rèn luyện để trưởng thành, có những đóng góp to lớn cho đất nước với những danh nhân trong lĩnh vực chính trị, quân sự, khoa học, nghệ thuật... Ngày nay, con người Quảng Trị đang nỗ lực không ngừng để chiếm lĩnh tri thức, thích ứng với yêu cầu của sự nghiệp đổi mới. Vì vậy, để động viên, khuyến khích những người con Quảng Trị noi theo tấm gương sáng của ông Bùi Dục Tài để vươn lên đạt được nhiều thành tích xuất sắc trong học tập, năm 2003, UBND tỉnh đã quyết định ban hành Quy chế Giải thưởng Bùi Dục Tài và tổ chức trao thưởng cho các cá nhân có thành tích học tập xuất sắc hàng năm vào dịp ngày 2/10 (Ngày khuyến học Việt Nam).

Sau nhiều lần sửa đổi, hiện nay Quy chế Giải thưởng Bùi Dục Tài đang thực hiện theo Quyết định số 62/QĐ-UBND của UBND tỉnh Quảng Trị ngày

16/12/2013. Trong quá trình thực hiện Quy chế Giải thưởng Bùi Dục Tài theo Quyết định 62/QĐ-UBND của UBND tỉnh Quảng Trị ngày 16/12/2013; từ năm 2013 đến năm 2020 đã trao thưởng cho 97 cá nhân là các học sinh, sinh viên, thạc sỹ, tiến sỹ của tỉnh Quảng Trị có thành tích cao trong học tập. Hàng năm, tỷ lệ khen thưởng cho các cá nhân đạt thành tích xuất sắc trong học tập ngày càng cao. Qua đó, đã động viên, khuyến khích tinh thần hăng say nghiên cứu, học hỏi trong học tập của các cá nhân là con em trên địa bàn tỉnh Quảng Trị;

Việc ban hành Quy chế Giải thưởng Bùi Dục Tài nhằm khuyến khích phong trào khuyến học tại địa phương phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 101 Luật Thi đua, khen thưởng năm 2003 quy định: *“Ngoài các hình thức khen thưởng được quy định tại Luật này, các cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền có thể thực hiện các hình thức động viên phù hợp đối với cá nhân, tập thể để kịp thời nêu gương tốt trong lao động, sản xuất, công tác và động viên phong trào thi đua, phù hợp với các nguyên tắc do Luật này quy định.”*

Tuy nhiên, Tại điểm h khoản 9 Điều 30 Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 quy định Hội đồng nhân dân cấp tỉnh có nhiệm vụ, quyền hạn: *“Quyết định các chế độ chi ngân sách đối với một số nhiệm vụ chi có tính chất đặc thù ở địa phương ngoài các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi tiêu do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành để thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn, phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách địa phương, ngân sách trung ương không hỗ trợ”*.

Theo đó, Giải thưởng Bùi Dục Tài là giải thưởng nhằm phát triển phong trào khuyến học, góp phần nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài trên địa bàn tỉnh Quảng Trị nằm ngoài các hình thức khen thưởng được quy định tại Điều 8 của Luật Thi đua, khen thưởng; đồng thời kinh phí thực hiện lấy từ nguồn ngân sách tỉnh. Do đó, theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước thì mức chi Giải thưởng Bùi Dục Tài thuộc thẩm quyền quyết định của Hội đồng nhân dân tỉnh.

Vì vậy, việc ban hành Nghị quyết quy định nội dung, mức chi Giải thưởng Bùi Dục Tài là thực sự cần thiết, phù hợp với các quy định hiện hành, nhằm đảm bảo việc tổ chức tốt Giải thưởng Bùi Dục Tài trên địa bàn tỉnh Quảng Trị.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

Quy định cụ thể về nội dung, mức chi cho các cá nhân đạt giải thưởng Bùi Dục Tài trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, nhằm động viên, khuyến khích, hiệu triệu mọi người trong toàn tỉnh noi theo tấm gương sáng Bùi Dục Tài để vươn lên đạt được nhiều thành tích xuất sắc trong học tập, tu dưỡng đạo đức, góp phần thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá quê hương, đất nước.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CHÍNH SÁCH

1. Xác định vấn đề bất cập

Trong giai đoạn 2013 - 2021, mức chi giải thưởng Bùi Dục Tài thực hiện theo quyết định số 62/QĐ-UBND ngày 16/01/2013 của UBND tỉnh Quảng Trị. Mức giải thưởng quy định cụ thể như sau:

1. Đối với học sinh Trung học phổ thông:

a) Xếp loại học tập đạt loại giỏi trong các năm học và điểm thi tốt nghiệp THPT bình quân từ 9 điểm trở lên đối với tất cả các môn thi: 3.000.000 đồng

b) Học sinh đạt thủ khoa trong kỳ thi tuyển sinh vào các trường đại học hàng năm: 4.000.000 đồng

c) Học sinh đạt giải ba trở lên trong các kỳ thi học sinh giỏi quốc gia hoặc quốc tế theo chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo:

- Học sinh đạt giải nhất văn hóa toàn quốc: 6.000.000 đồng

- Học sinh đạt giải nhì văn hóa toàn quốc: 5.000.000 đồng

- Học sinh đạt giải ba văn hóa toàn quốc: 4.000.000 đồng

- Học sinh đạt các giải toàn quốc khác:

+ Giải nhất: 5.000.000 đồng

+ Giải nhì: 4.000.000 đồng

+ Giải ba: 3.000.000 đồng

- Học sinh đạt giải quốc tế: Tùy mức đạt giải để thưởng từ 15.000.000 đồng đến 20.000.000 đồng

2. Đối với sinh viên đại học: Là sinh viên đang theo học ở các trường đại học công lập hệ chính quy (*Không áp dụng đối với các chương trình đào tạo liên thông và các chương trình đào tạo ở nước ngoài theo chương trình hợp tác của tỉnh*) trong nước và nước ngoài, có đạo đức tốt, có điểm bình quân toàn khóa từ 9 điểm trở lên: 5.000.000 đồng

3. Đối với Thạc sỹ: 5.000.000 đồng

4. Đối với Tiến sỹ: 10.000.000 đồng

5. Đối với công chức, viên chức và người lao động: 5.000.000 đồng.

Từ năm 2013 đến năm 2020, Giải thưởng Bùi Dục Tài thực hiện theo Quyết định 62/QĐ-UBND ngày 16/01/2013 của UBND tỉnh Quảng Trị đã trao tặng giải thưởng cho 97 cá nhân là học sinh, sinh viên, thạc sỹ, tiến sỹ có thành tích xuất sắc trong học tập với số tiền thưởng là 544.600.000 đồng. (*Trong đó: Năm 2014: 174.000.000 đồng; năm 2015-2016: 210.150.000 đồng; năm 2017, 2018, 2019, 2020: 151.450.000 đồng*).

Tuy nhiên, hiện nay trong quá trình triển khai Quyết định 62/QĐ-UBND của UBND tỉnh Quảng Trị ngày 16/12/2013 về việc ban hành Quy chế Giải thưởng Bùi Dục Tài có một số vướng mắc, không còn phù hợp: Đối với học sinh đạt giải ba trở lên trong các kỳ thi học sinh giỏi văn hoá cấp quốc gia hoặc quốc tế theo chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo; ngày 20/7/2019, Hội đồng

nhân dân tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 05/2019/NQ-HĐND về việc phát triển Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn đến năm 2025 và chính sách khen thưởng đối với học sinh đạt giải cao tại các kỳ thi trên địa bàn tỉnh Quảng Trị đã quy định mức khen thưởng đối với các học sinh trên địa bàn tỉnh đạt thành tích cao trong các kỳ thi cấp quốc gia, khu vực, quốc tế và các kỳ thi tương đương (hàng năm, UBND tỉnh đã khen thưởng cho các học sinh đạt giải cao trong các kỳ thi quốc gia, quốc tế, khu vực theo Nghị quyết số 05/2019/NQ-HĐND); bên cạnh đó mức chi thưởng còn thấp chưa thực sự khuyến khích, động viên các cá nhân trên địa bàn tỉnh để phát triển phong trào khuyến học của tỉnh Quảng Trị.

2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Quy định mức thưởng phù hợp cho các cá nhân đạt giải thưởng Bùi Dục Tài nhằm khuyến khích, động viên các cá nhân trên địa bàn tỉnh để phát triển phong trào khuyến học của tỉnh Quảng Trị, góp phần thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá quê hương, đất nước.

3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Các cá nhân đạt giải thưởng Bùi Dục Tài được tặng Giấy chứng nhận và kèm theo tiền thưởng như sau:

1. Mức thưởng cho học sinh trung học phổ thông là học sinh đang học ở các trường Trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh, có đạo đức tốt và đạt một trong các tiêu chuẩn sau:

a) Xếp loại học tập đạt loại giỏi trong các năm học và điểm thi tốt nghiệp THPT bình quân từ 9 điểm trở lên đối với tất cả các môn thi: 6.000.000 đồng.

b) Học sinh có điểm xét tuyển vào các trường đại học công lập đạt thủ khoa theo khối xét tuyển hoặc theo ngành đăng ký học: 7.000.000 đồng.

2. Mức thưởng cho sinh viên đang theo học ở các trường đại học công lập hệ chính quy (*Không áp dụng đối với các chương trình đào tạo liên thông và các chương trình đào tạo ở nước ngoài theo chương trình hợp tác của tỉnh*) trong nước và nước ngoài, có đạo đức tốt, Tốt nghiệp đại học đạt thủ khoa: 9.000.000 đồng.

3. Mức thưởng cho Thạc sỹ là những người có bằng tốt nghiệp đại học loại giỏi hệ chính quy, theo học loại hình đào tạo thạc sỹ tập trung ở các trường công lập trong nước và các trường ở nước ngoài đã bảo vệ thành công luận văn thạc sỹ có điểm bình quân toàn khóa và điểm bảo vệ luận văn từ 9 điểm trở lên đối với thang điểm 10 và 3,6 điểm trở lên đối với thang điểm 4: 10.000.000 đồng.

4. Mức thưởng cho Tiến sỹ là những người đã bảo vệ thành công luận án tiến sỹ trong nước và nước ngoài, được Hội đồng đánh giá luận án tiến sỹ đạt yêu cầu khi có 6/7 hoặc 5/6 thành viên Hội đồng có mặt bỏ phiếu tán thành hoặc được xếp loại đạt (đối với tiến sỹ bảo vệ luận án ở nước ngoài) hoặc xếp loại xuất sắc (đối với tiến sỹ bảo vệ luận án trong nước): 15.000.000 đồng.

4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- Tác động tích cực: Khuyến khích, động viên các cá nhân trên địa bàn tỉnh phấn đấu học tập để phát triển phong trào khuyến học của tỉnh Quảng Trị.

- Tác động tiêu cực: Không

III. LẤY Ý KIẾN

- Công bố trên website của tỉnh.

- Lấy ý kiến tham gia của Ủy ban MTTQVN tỉnh, các sở, ban, ngành có liên quan, các huyện, thành phố, thị xã để hoàn thiện dự thảo Nghị quyết trước khi trình Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua.

IV. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

1. UBND tỉnh chỉ đạo Sở Nội vụ chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, địa phương liên quan tổ chức thi hành Nghị quyết; theo dõi việc hướng dẫn, tổ chức thi hành Nghị quyết. Hàng năm, tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh tình hình và kết quả thực hiện hàng năm và giai đoạn.

2. Thường trực Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân, các tổ đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh và đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh phối hợp với Ban Thường trực Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh giám sát việc thực hiện Nghị quyết./.

Nơi nhận:

- HĐND tỉnh, UBND tỉnh;
- Ban Kinh tế Ngân sách HĐND tỉnh;
- UBMTTQ Việt Nam tỉnh;
- Các Sở: Tài chính, Tư pháp;
- Ban Thi đua – Khen thưởng tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Ngô Quang Chiến